

**DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT**

Utenriksministeren

Stortinget
Utenriks- og forsvarskomiteen
v/leder Anniken Huitfeldt
0026 Oslo

Oslo, april 2021

Uttalelse fra Utenriksdepartementet ang. Dokument 8:165 S (2020-2021) – representantforslag fra representanten Lars Haltbrekken, Kari Elisabeth Kaski og Audun Lysbakken om en opptrapping av norske bidrag til internasjonal klimafinansiering

Det vises til Dokument 8:165 S (2020-2021), hvor det foreslås at regjeringen kommer tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2022 med en melding om norsk klimafinansiering frem mot 2030, og der meldingen skal utrede hvordan Norge kan trappe opp sine bidrag til internasjonal klimafinansiering.

Norge har lenge vært en betydelig bidragsyter av offentlig klimafinansiering til utviklingsland. Gjennom finansiering via multilaterale kanaler, Norfunds investeringer i fornybar energi og en omfattende klima- og skogsatsing er Norge et foregangsland innen langsiktig og forutsigbar finansiering. Regjeringen har sagt den vil videreføre klima- og skogsatsingen frem til 2030. Årlig blir også mellom 1,5-2 milliarder kroner overført til Norfund i ny forvaltningskapital, der investeringer i fornybar energi skal utgjøre om lag halvparten av tilført kapital. Sivilt samfunn er en sentral samarbeidsaktør for Norge i gjennomføringen av klimatiltak i utviklingsland.

Det grønne klimafondet er fortsatt hovedkanalen for klimafinansiering under klimakonvensjonen, og som representantene er kjent med, har Norge doblet sitt årlige bidrag til fondet fra 400 til 800 millioner kroner for perioden 2020—2023. Norge bidrar med betydelig finansiering gjennom utviklingsbankene, som gir en vesentlig og økende andel av sine midler til klimarelaterte tiltak. Det kan derfor slås fast at Norge også fremover tilbyr forutsigbar og langsiktig klimafinansiering til utviklingslandene.

Klimafinansiering er en sentral del av Parisavtalen og var et avgjørende element for å få utviklingsland med på avtalen. Økt klimafinansiering er en forutsetning for å nå de

langsiktige målene i Parisavtalen. Norge har i likhet med andre land en forpliktelse under Parisavtalen til å legge frem langsiktige planer for klimafinansiering. Signaler om økt klimafinansiering vil bidra til å fremme økt tillit til samarbeidet under Parisavtalen, særlig hos utviklingsland, noe som ikke minst er viktig når man nå arbeider for at land skal påta seg økte ambisjoner. Som representantene påpeker, hadde de industrialiserte landene tatt på seg en kollektiv forpliktelse om å mobilisere 100 milliarder dollar årlig i klimafinansiering innen 2020. Norge har imidlertid ikke noen individuell forpliktelse til å øke sin klimafinansiering, men Norge må bidra til at dette målet nås, i likhet med andre industriland. Som representantene påpeker, viser OECDs tall fra 2018 at verden var et stykke unna å innfri målsettingen fra Paris om klimafinansiering. Det gjenstår å se tallene for 2020.

I klimaforhandlingene er det stor oppmerksomhet om rettferdighet, også etter at man i Parisavtalen fikk til enighet om et opplegg der land bestemmer sine mål ut fra nasjonale omstendigheter. Rettferdighet er imidlertid mer enn bare et spørsmål om byrdefordeling. Klimainnsats er ikke nødvendigvis bare en kostnad, men byr også på muligheter. Når omstillingen skyter fart, vil land som ikke tar del i denne utviklingen bli hengende etter. Det at alle verdens land tar del i en slik lavutslippsutvikling kan derfor også ses på som et spørsmål om rettferdighet.

Løsningen ligger ikke utelukkende i overføring av penger. Land som mottar klimafinansiering må også prioritere egne ressurser til klimatiltak. De må lage gode rammevilkår for å tiltrekke seg finansiering og integrere klimahensyn i sine utviklingsplaner. Hvis landene utnytter energikilder som sol og vind, kan de få lavere utgifter, og de blir mindre avhengige av andre. Det er bra for klimaet, det er bra for økonomien og det er bra for målet om å utrydde ekstrem fattigdom innen 2030.

Parisavtalen er tydelig på at finansiering av klimarelaterte tiltak i utviklingsland kan komme fra et utvalg av kilder, og at mobilisering av klimafinansiering skal vise fremgang over tid. Det er viktig å se på hvordan offentlig finansiering og andre virkemidler kan bidra til å mobilisere finansiering fra kilder utenfor bistandsbudsjettet. Det er derfor regjeringen ser på mulige finansieringskilder til fornybar energi utenfor bistandsbudsjettet. Utenriksdepartementet gjennomfører nå en utredning som skal frembringe nødvendig grunnlag for å vurdere hvordan Norge kan bidra til økte investeringer i fornybar energi i utviklingsland med store klimagassutslipp, med målsetting om at det skal redusere klimagassutslipp fra energisektoren, som blant annet bygger på Norfunds erfaringer. Etablering av et nytt klimafond kan være én mulighet.

Det primære formålet med et eventuelt klimafond, som vil komplettere vårt øvrige arbeid med fornybar energi og småskalaløsninger, vil være å redusere klimagassutslipp med særlig fokus på å bidra til investeringer i fornybar energi i land med store utslipp fra kullkraftverk. Et slikt fond vil ikke nødvendigvis trekke på bistandsbudsjettet, men det vil likevel være klimafinansiering.

Det er et faktum at de fattigste landene rammes hardest av klimaendringene. Utviklingslands behov for klimabistand har økt kraftig etter hvert som klimaendringene har blitt en følbart realitet. Sårbar utviklingsland står overfor enorme utfordringer med forebygging og tilpasning til et klima i kraftig endring. Det er derfor viktig å se på økning av finansieringen av klimatilpasningstiltak i utviklingsland.

Parisavtalen fremholder at det i klimafinansieringen til utviklingsland skal være en balanse mellom finansiering av utslippsreduksjoner og klimatilpasning. Som i de fleste andre land har den norske klimastøtten i stor grad vært fokusert på utslippsreduksjoner. Statistikk fra 2020 viser at for Norges del gikk 24% av klimafinansiering til rene tilpasningstiltak. Dette er et fremskritt fra tidligere år, men andelen er fortsatt for lav. For at Norge skal komme nærmere en balanse mellom utslippsreduksjoner og tilpasning, må bistanden til tilpasning økes betydelig sammenlignet med utslippsreduksjoner.

Regjeringen har gjort klimatilpasning, forebygging og bekjempelse av sult til en prioritet i utviklingssamarbeidet. En opptrapping av støtten til klimatilpasning ble allerede påbegynt i budsjettet for 2020 med en økning på 500 millioner kroner. Regjeringen lanserte nylig en strategi for klimatilpasning, sult og sårbarhet. Strategien gir en rettesnor for hvordan Norge best og mest effektivt skal innrette denne innsatsen.

Regjeringen vil nå fokusere på implementeringen av den nye strategien og samtidig utarbeide en strategi for klimafinansiering, der man identifiserer hva som er de konkrete resultatene av pengene som er brukt, hva man ønsker å oppnå med fremtidig klimafinansiering og hvordan man best kan nå de målene.

Stortinget vil på vanlig måte bli holdt orientert om det videre arbeidet.

Med vennlig hilsen

Dag-Inge Ulstein